Szkolny Program Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień

II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu im. Janusza Korczaka

Bolesławiec 2020

II Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka
ul. Dolne Młyny 60
59-700 Bolesławiec

tel./fax.: 075 734 53 13
www: 2lo.boleslawiec.pl
e-mail: sekretariat@lo2.boleslawiec.pl

Dyrektor szkoły: Mirosław Sakowski

Autorzy programu: Beata Ulatowska, Mirosław Sakowski

Data powstania programu: 2014 r.
Data zatwierdzenia do realizacji: 1 września 2014 r.
Data zatwierdzenie uaktualnionej wersji programu: 18.09.2020 r.
Akceptacja Rady Rodziców: 23 września 2014 r i 18.09.2020 r.

Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień:

1. Beata Ulatowska – lider zespołu
2. Anna Słaboń
3. Anna Lisiak
4. Joanna Turczyńska
5. Mariusz Wierzchosławski
6. Piotr Napiórkowski

„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może.”

Janusz Korczak

Idea pedagogiczna Janusza Korczaka towarzyszy nam w codziennej pracy. Życie i dzieło naszego Patrona są drogowskazem i zachętą do podejmowania nowych wyzwań. Powyższa myśl wyznacza nowy kierunek pracy szkoły – wspieranie każdego ucznia w osiąganiu sukcesu na miarę jego możliwości.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp
-Współczesne teorie zdolności
-Definicje

II. Zasoby i potencjał szkoły

III. Cele programu

IV. Założenia programu

V. Narzędzia i procedury identyfikacji zainteresowań i uzdolnień

VI. Sposoby realizacji programu

VII. Zadania poszczególnych podmiotów realizujących program

VIII. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

IX. Przewidywane rezultaty

X. Zasady monitorowania programu i formy ewaluacji

XI. Wykaz aktów prawnych

XII. Załączniki

I. Wstęp

Dobra szkoła, zamiast stawiać wszystkim takie same wymagania, powinna respektować różnice między uczniami i każdemu umożliwiać rozwijanie uzdolnień.

(M. Żylińska, Neurodydaktyka, Toruń 2013 r., s. 280)

Naszą intencją jest tworzenie szkoły na miarę XXI wieku - przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom; szkoły rozwijającej potencjał uczniów i nauczycieli. Każdy uczeń jest zdolny i każdy może odnieść sukces, a rolą szkoły jest mu to umożliwić.

Bolesławiec to 40-tysięczne miasto powiatowe o ponad 700-letniej historii, słynące z ceramiki. Od stolicy województwa dolnośląskiego dzieli je odległość 120 km.
II Liceum Ogólnokształcące powstało 20 lat temu, po przekształceniu istniejącej od roku 1964 szkoły pedagogicznej. W 2014 roku nasza szkoła obchodziła 50- lecie istnienia.
Szkoła znajduje się na osiedlu oddalonym od centrum miasta. Większość uczniów dojeżdża do szkoły z okolicznych miejscowości.

W szkole obecnie uczy się 383 uczniów. Wybrali nasze liceum, ponieważ cenią przyjazną atmosferę nauki, wysoki poziom nauczania i możliwość rozwijania zainteresowań w niekonwencjonalny sposób. Są wśród nich mistrzowie sportu, laureaci olimpiad i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych, doświadczeni wolontariusze, harcerze, zdolni artyści i liderzy młodzieżowi. To grono interesujących młodych ludzi.

Dyrekcja i nauczyciele wychodzą im naprzeciw. Oprócz standardowych działań, szkoła oferuje wyjazdy naukowe i wymianę międzynarodową, spotkania z ludźmi sukcesu, Szkolne Centrum Nauki, wystawy artystyczne w szkolnej Galerii i różnorodne koła zainteresowań. Atutem szkoły jest nowoczesna baza lokalowa i dydaktyczna oraz lokalizacja szkoły, a także pełna dostępność dla uczniów niepełnosprawnych.

Szkoła osiąga wysokie wyniki na egzaminie maturalnym. Młodzież może realizować swoje ambicje naukowe, biorąc udział w licznych konkursach i olimpiadach przedmiotowych oraz realizowanych w szkole projektach (np. Szkoła Nowych Technologii, projekt *BOŚNIA, Szkoła ucząca się – Całościowy Rozwój Szkoły, Akademia Nowoczesnego Patriotyzmu, Cyber.Mil z Klasą*). Certyfikaty potwierdzające jakość kształcenia i wychowania, które przyznano szkole, to *Szkoła z klasą, Szkoła bez przemocy, Szkoła dbająca o bezpieczeństwo, Wiarygodna szkoła* i ***Szkoła Wspierająca Uzdolnienia.***

Współczesne teorie zdolności:

Podstawą naszego programu są założenia Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień oraz współczesne teorie zdolności.

Definicja zdolności przyjęta przez DSWU zakłada, że każdy uczeń jest zdolny i zadaniem szkoły jest wspieranie zainteresowań i uzdolnień każdego ucznia.

Koncepcja inteligencji wielorakich H. Gardnera i czynnikowy model zdolności J. Renzulliego i F. Monksa:

Howard Gardner (profesor Uniwersytetu Harvarda) całkowicie zmienił sposób myślenia o inteligencji i samym uczeniu. Teoria Wielorakich Inteligencji stworzona w 1983 roku zakłada, że inteligencja nie jest jedną właściwością, która opisuje możliwości człowieka w zakresie aktywności intelektualnej, ale istnieje kilka rodzajów inteligencji, w zależności od tego, o jaki rodzaj aktywności chodzi. Gardner pokazuje, że inteligencja jest dynamiczna i wielopłaszczyznowa, wykraczająca poza zdolności lingwistyczno-logiczne, które tradycyjnie testujemy i oceniamy w szkołach.

Wyodrębnił 8 rodzajów inteligencji:

Inteligencja kinestetyczna (ruchowa)
Inteligencja intrapersonalna (wewnętrzną)
Inteligencja interpersonalna (międzyludzka)
Inteligencja lingwistyczna
Inteligencja logiczno-matematyczna
Inteligencja muzyczna
Inteligencja wizualno-przestrzenna
Inteligencja naturalistyczna (przyrodnicza)

Główne założenia koncepcji Gardnera:

- Każdy człowiek posiada wszystkie rodzaje inteligencji, rozwinięte w różnym stopniu,
- Niektórzy ludzie mają wysoko rozwinięte wszystkie rodzaje inteligencji,
- Inteligencje tworzą indywidualny, niepowtarzalny profil,
- Profile te są dynamiczne i zmieniają się w trakcie rozwoju jednostki,
- Wszystkie inteligencje współpracują ze sobą w różnych konfiguracjach,
- Inteligencje można rozwijać poprzez różnorodne ćwiczenia.

Koncepcję Gardnera uzupełnia trójpierścieniowy model zdolności J. Renzulliego, który zakłada, że zdolności rozwijają się poprzez interakcję trzech czynników: uzdolnień (intelektualnych, artystycznych, psychomotorycznych i społecznych), motywacji (zaangażowania w zadanie) i zdolności twórczych (myślenie dywergencyjne, oryginalność, pomysłowość, fantazja).

Schemat 1. *Trójpierścieniowy model zdolności JosephaS. Renzulliego (1978)*

Źródło: www.publio.pl/files/.../7e/.../Inteligencja_i_zdolnosci_tworcze_demo.pdf

Koncepcję teoretyczną Renzulliego rozwinął w swoim wieloczynnikowym modelu zdolności F. Mönks (Limont, 1994). Według niego do osiągnięcia wysokiego poziomu w określonej dziedzinie, poza posiadaniem odpowiednich zdolności, konieczne jest współdziałanie między zdolnościami, warunkami środowiska a odpowiednimi cechami osobowości. Tylko interakcja tych trzech czynników stwarza optymalne warunki psychologiczne dla rozwoju zdolności.

Definicje

Z tematyką zdolności wiążą się takie pojęcia, jak geniusz, talent, uzdolnienie. Dla potrzeb programu zostaną one przybliżone.

Schemat 2.

Źródło: http://www.wychowawca.pl/miesiecznik_nowy/2006/01-2006/01.htm

Zdolność

Z punktu widzenia ujawniania się zdolności we wszystkich rodzajach aktywności człowieka, możemy ją traktować jako przejaw ludzkiej inteligencji, a więc każdy człowiek jest ogólnie zdolny. Chociaż każdy jest zdolny np. do tańca, to ludzie różnią się od siebie w tej dziedzinie. Za te różnice odpowiadają zdolności specjalne (lokalne), które wiążą się z zaangażowaniem funkcji specyficznych i ujawniają się w jakimś ukierunkowanym rodzaju działalności.

Uzdolnienie

Uzdolnienie to wrodzone predyspozycje w dziedzinie intelektualnej, ruchowej lub artystycznej przejawiające się ponadprzeciętnym stopniem sprawności w danej dziedzinie lub zdolnością do szybkiego uczenia się jej.

Według J.S. Renzulliniego zdolność i twórczość oraz zaangażowanie zadaniowe to osiowe składniki uzdolnienia. Uzdolnienia posiadają osoby osiągające uznanie z powodu wyjątkowych osiągnięć i twórczych dokonań.

Autentyczne uzdolnienia w wielu kierunkach zdarzają się bardzo rzadko. Najczęściej spotyka się człowieka posiadającego uzdolnienia w jakiejś jednej dziedzinie aktywności. W związku z tym uzdolnienia precyzujemy jako specjalne, np. uzdolnienia muzyczne, techniczne, aktorskie, kulinarne.

Uczeń osiągający bardzo dobre oceny ze wszystkich przedmiotów jest uczniem zdolnym, a nie uzdolnionym. Uczeń uzdolniony osiąga wysokie wyniki tylko w określonych dziedzinach.

Nie każda osoba uzdolniona ma talent, ale każda osoba z talentem musi być uzdolniona specjalnie.

Talent

Nie ma jednoznacznej definicji talentu. To wybitne uzdolnienie do czegoś. To efekttych działań człowieka, które są twórcze, a więc nowe, oryginalne, użyteczne społecznie. Zasadniczo więc pojęcie talent odnosi się do ludzi, którzy mają określony dorobek twórczy.

Geniusz

Geniusz to człowiek wyjątkowy, którego dzieło okazało się przełomowe dla dalszego rozwoju i postępu cywilizacyjnego. Współcześnie są to laureaci Nagrody Nobla. Geniuszem okazał się Kopernik, Einstein, Pasteur. *

*Definicje opracowane na podstawie artykułu *Zdolność a uzdolnienie*. Miesięcznik „Wychowawca". Nr 1/2006.

II. Zasoby i potencjał szkoły

Baza dydaktyczna:

- 19 sal lekcyjnych, w tym 7 pracowni przedmiotowych,
- 3 sale do zajęć indywidualnych,
- Interaktywne Centrum Nauki (pracownia naukowa),
- aula,
- 128 komputerów do celów dydaktycznych, w tym 35 stanowisk dla uczniów,
- Internet wi-fi,
- biblioteka szkolna z czytelnią i stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu,
- gabinet pedagoga szkolnego,
- zaplecze sportowe: sala sportowa, siłownia, boisko wielofunkcyjne, boisko do piłki nożnej, szatnie,
- 3 tablice interaktywne,
- 10 mobilnych i stacjonarnych zestawów multimedialnych (rzutnik, laptop, ekran),
- dziennik elektroniczny.

Zaplecze socjalne i ochrona bezpieczeństwa:

- monitoring wizyjny,
- system kontroli dostępu (karty magnetyczne),
- sklepik,
- stołówka,
- gabinet profilaktyki zdrowotnej,
- winda dla osób niepełnosprawnych,
- 4 łazienki przystosowane dla uczniów niepełnosprawnych,
- indywidualne szafki dla uczniów.

Kadra pedagogiczna:

Zespół nauczycieli liczy 34 osoby – 26 nauczycieli dyplomowanych i 8 mianowanych. Są to doświadczeni i ambitni pedagodzy, którzy wciąż się rozwijają.

Nauczyciele posiadają liczne dodatkowe kwalifikacje uzyskane na studiach podyplomowych i kursach kwalifikacyjnych:

- w zakresie nauczania drugiego przedmiotu:
  - Informatyka – 3 osoby
  - Podstawy przedsiębiorczości – 3
  - Wiedza o społeczeństwie – 2
  - Etyka – 1
  - PDŻWR -1
  - Biologia – 2
  - Ochrona środowiska - 1
  - Historia- 1
  - Wiedza o kulturze -1

- w zakresie uprawnień specjalistycznych:
  - Bibliotekoznawstwo – 4 osoby,
  - Pedagogika opiekuńczo- wychowawcza – 2
  - Logopedia – 2
  - Socjoterapia -1
  - Instruktor sportowy -4
  - Udzielanie Pierwszej Pomocy – 1
  - Organizacja i zarządzanie oświatą – 8
  - Lider oświaty - 1
  - Rewalidacja - 3

W latach 2015 – 2020 członkowie Rady Pedagogicznej ukończyli szereg szkoleń z zakresu wspierania uzdolnień – m.in.:

Szkolenia w ramach *Sieci Współpracy i Samokształcenia* – projekt powiatu bolesławieckiego, *Młodzież wobec współczesnych zagrożeń, Zdrowie psychiczne Młodzieży, Bezpieczeństwo ucznia w szkole, Innowacje i Eksperymenty jako programy rozwojowe, Współpraca ze środowiskiem lokalnym – szkoła otwarta na potrzeby środowiska, Wychowanie do wartości, Praca z uczniem autystycznym, udział w konferencjach DSWU dotyczących wspierania uzdolnień, Całościowy Rozwój Szkoły -Ocenianie Kształtujące – etap 1 i 2.*

III. Cele Programu

Cel główny

Przewodnim celem Programu jest stworzenie odpowiednich warunków sprzyjających odkrywaniu i rozwijaniu potencjału każdego ucznia oraz wszechstronny rozwój uczniów.

Cele szczegółowe

- zdiagnozowanie i rozpoznanie uzdolnień, predyspozycji i zainteresowań uczniów na każdym poziomie kształcenia,
- zapewnienie atmosfery bezpieczeństwa, sprzyjającej odkrywaniu przez uczniów swoich mocnych stron,
- wdrożenie efektywnych sposobów przyswajania wiedzy i planowania własnego rozwoju,
- wprowadzenie nowatorskich metod nauczania, uwzględniających najnowsze odkrycia naukowe,
- rozwinięcie pozaszkolnych form zdobywania wiedzy,
- zindywidualizowanie nauczania i dostosowanie form i metod do trudności i oczekiwań uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- rozwinięcie samodzielności i kreatywności uczniów,
- wsparcie ucznia uzdolnionego m.in. poprzez realizację IPN i ITN,
- zmotywowanie uczniów do rozwijania swoich talentów i zdolności,
- wsparcie działań inicjowanych przez uczniów,
- dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do potrzeb i zainteresowań uczniów,
- promocja osiągnięć uczniów w szkole i środowisku.

IV. Założenia programu

Przyjęliśmy następującą definicję ucznia zdolnego

Każdy uczeń 2 Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka to uczeń zdolny.
Zakładamy, że nasi uczniowie posiadają ciekawość poznawczą, twórczą motywację oraz predyspozycje do wybranej dziedziny wiedzy (nauki ścisłe, humanistyczne, przyrodnicze), a także zamiłowanie do działalności artystycznej, sportowej lub społecznej.

Szkolny Program Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień oparty jest na założeniach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień i skierowany jest do wszystkich uczniów naszej szkoły.

Podstawowe założenia Programu

- każdy uczeń jest zdolny,
- każdy uczeń może odnieść sukces na miarę swoich możliwości,
- wspieranie uzdolnień i rozwijanie zainteresowań uczniów ma charakter systemowy,
- szkoła wspiera rozwój zdolności i zainteresowań każdego ucznia,
- szkoła promuje osiągnięcia uczniów,
- wszyscy uczniowie są uczestnikami programu,
- szkoła realizuje program we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- w realizacji programu uczestniczy cała społeczność szkolna,
- realizacja programu podlega monitorowaniu i ewaluacji.

V. Narzędzia i procedury identyfikacji zainteresowań i uzdolnień uczniów

Metody identyfikacji zainteresowań i uzdolnień uczniów		
Metoda	**Termin realizacji**	**Odpowiedzialni**
Wstępna analiza osiągnięć uczniów: - Analiza dokumentów dostarczonych do szkoły przez uczniów klas I.	Wrzesień	Wicedyrektor Wychowawcy klas I
- Przeprowadzenie diagnoz w zakresie zainteresowań i uzdolnień.	Październik	Wychowawcy klas I Pedagog
- Przeprowadzenie diagnoz kierunkowych.	Październik/Listopad	Nauczyciele przedmiotu
Bieżąca analiza osiągnięć uczniów: -Rozmowa z uczniem i rodzicem. -Obserwacja ucznia.	Cały rok szkolny, na bieżąco	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotu Pedagog
-Przeprowadzenie diagnoz uzupełniających.	Cały rok szkolny, na bieżąco	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotu Pedagog
- Analiza IKU.	Cały rok szkolny, na bieżąco	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotu Pedagog

Podsumowanie osiągnięć uczniów: -Analiza końcowych wyników nauczania. - Analiza wyników konkursów, olimpiad, zawodów. -Analiza zaangażowania uczniów w zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. -Analiza wyników matur.	Czerwiec Czerwiec Czerwiec Sierpień	Wychowawcy Lider SZWU Wychowawcy Lider SZWU Przewodniczący zespołów przedmiotowych Przewodniczący zespołów przedmiotowych
-Analiza losów absolwentów.	Listopad	Pedagog

Narzędzia identyfikacji zainteresowań i uzdolnień uczniów		
Narzędzia	**Termin realizacji**	**Odpowiedzialni**
Indywidualna Karta Ucznia **IKU** **[załącznik nr 1]**	Wrzesień – założenie IKU w kl. I Uzupełnianie- na bieżąco	Wychowawcy
Kwestionariusz zainteresowań i uzdolnień **[załącznik nr 2]**	Wrzesień	Wychowawcy klas I
Zestaw testów obowiązkowych do identyfikacji uzdolnień:		Wychowawcy klas I SZWU
1.Kwestionariusz inteligencji wielorakiej **[załącznik nr 3]**	Październik	
2. Poznaj swój styl uczenia się **[załącznik nr 4]**	Październik	
3.Test na półkulowość **[załącznik nr 5]**	Październik	

Zestaw testów dodatkowych do identyfikacji uzdolnień: 1.Zestaw kontrolny do rozpoznawania: -ogólnych zdolności naukowych, - talentu twórczego, - talentu językowego, - talentu matematycznego, - zdolności artystycznych, - talentu sportowego, - talentu przywódczego i organizatorskiego.	W miarę potrzeb	Nauczyciele przedmiotu Wychowawcy Pedagog
2. Test predyspozycji zawodowych **[załącznik nr 6]** i inne.		Wychowawcy Pedagog

Program zawiera także procedurę udzielania zezwolenia na realizację indywidualnego programu lub toku nauki [**załącznik nr 7]** oraz procedurę postępowania z uczniem uzdolnionym **[załącznik nr 8]**.

Dla uczniów biorący udział w olimpiadach i konkursach wprowadzono Szkolną Kartę Olimpijczyka **[załącznik nr 9].**

Obowiązki wychowawcy klasy I

1. Analizuje dokumentację uczniów dostarczoną w związku z rekrutacją.
2. Zakłada IKU i wpisuje odpowiednie dane.
3. Przeprowadza test rozpoznawania zainteresowań oraz obowiązkowe testy identyfikacji uzdolnień.
4. Wyniki testów omawia z uczniami.

Obowiązki każdego wychowawcy

1. Aktualizuje IKU na koniec semestru, roku i w miarę potrzeb.
2. Udostępnia IKU i zbiorcze wyniki testów nauczycielom przedmiotu.
3. Przeprowadza testy dodatkowe, jeśli uzna je za przydatne.
4. Udostępnia indywidualne wyniki diagnoz uczniom i rodzicom.

Obowiązki nauczyciela przedmiotu

1. Diagnozuje uzdolnienia kierunkowe.
2. Przekazuje wychowawcom swoje opinie , wyniki diagnoz i informacje o sukcesach i trudnościach uczniów.

VI. Sposoby realizacji programu

W pracy z uczniem zdolnym stosujemy różnorodne formy i metody pracy. Dobieramy je pod kątem wyników przeprowadzanych diagnoz. Dbamy o to, aby zajęcia były atrakcyjne dla uczniów o różnych preferencjach sensorycznych.

Ważnym elementem pracy z uczniem jest indywidualizacja procesu kształcenia.

Formy pracy z uczniem zdolnym to zajęcia indywidualne i zespołowe, organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Zajęcia lekcyjne	Zajęcia pozalekcyjne	Zajęcia pozaszkolne
-indywidualizowanie wymagań, - realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych, -rozwiązywanie problemów, - referat, prezentacja, - zadania indywidualne i zespołowe, - projekt uczniowski, - dyskusja, - debata, -burza mózgów, - drama, -mapa mentalna, -drzewko decyzyjne, - analiza swot, - metaplan, - korzystanie z oferty portali edukacyjnych, - wykorzystanie platformy e- learningowej, wykorzystanie platformy Teams w nauce zdalnej.	- konsultacje indywidualne, - zajęcia wyrównawcze, - koła naukowe, - Teatr Szkolny, - koła zainteresowań, - koło Caritas, - kluby: SKS, Klub żeglarski, - konkursy i turnieje szkolne, - organizacja konkursów dla gimnazjalistów, - zawody sportowe, mecze, - spotkania z ekspertem, - sesje popularnonaukowe, - wystawy artystyczne w galerii szkolnej, - warsztaty rozwojowe, - zajęcia profilaktyczne, - zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i edukacyjnego, - zajęcia logopedyczne, - koncerty muzyczne, - uroczystości szkolne, Szkolny Festiwal Talentów, Festiwal Nauki.	- konkursy międzyszkolne, - zawody międzyszkolne, - olimpiady przedmiotowe, - współpraca z zagranicą i wymiana młodzieżowa, - współpraca z innymi szkołami i przedszkolem, - wycieczki edukacyjne i turystyczne, obóz naukowy, zajęcia terenowe, - warsztaty edukacyjne, - edukacja filmowa i teatralna, - wykłady na wyższych uczelniach, - Dolnośląski Festiwal Nauki, - Salon Maturzystów Wrocław, - udział w wydarzeniach kulturalnych, - wolontariat realizowany poza szkołą, - organizacja imprez środowiskowych,

		- zajęcia na pływalni miejskiej i lodowisku, - współpraca z jednostką wojskową.

Szczególne formy wspierania zainteresowań i uzdolnień realizowane w naszej szkole:

- przystąpienie do programu CEO *Szkoła Ucząca Się* – ***Całościowy Rozwój Szkoły*** - ***Ocenianie Kształtujące,***

- utworzenie klas o nowym profilu kształcenia - służby mundurowe,

- wprowadzenie ***Szkolnej Karty Olimpijczyka*** oraz procedury dla ucznia uzdolnionego,

- Interaktywne Centrum Nauki (szkolna pracownia naukowa),

-nauczanie indywidualne w miejscu zamieszkania ucznia i nauczanie zdalne,

-lekcje indywidualne lub w grupie do 5 osób dla uczniów wymagających kształcenia specjalnego, przystosowanie szkoły do potrzeb uczniów niepełnosprawnych,

- wsparcie finansowe dla uczniów uzdolnionych:
  - stypendium Rady Rodziców w postaci comiesięcznych wypłat,
  - stypendium socjalne przyznawane w razie potrzeby,

- szkolny system nagród:

  - *Absolwent Roku* – nagroda dla absolwenta, który uzyskał najwyższe wyniki w nauce,
  - *Primus Inter Pares* – nagroda dla najlepszego maturzysty,
  - *Osobowość II Liceum Ogólnokształcącego* –nagroda dla wyjątkowego absolwenta,
  - nagrody dla laureatów i zwycięzców konkursów, zawodów i olimpiad od poziomu powiatowego,
  - nagrody za współzawodnictwo między klasami.

VII. Zadania poszczególnych podmiotów realizujących program

Szkolny Program Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień realizują następujące podmioty:

- Dyrektor szkoły
- Lider Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień
- Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień
- Wychowawcy
- Pedagog szkolny
- Nauczyciele przedmiotu
- Opiekun Interaktywnego Centrum Nauki
- Nauczyciele bibliotekarze
- Rada Pedagogiczna
- Samorząd Uczniowski
- Rodzice

Rola i zadania dyrektora szkoły

- tworzy ofertę edukacyjną szkoły, uwzględniając aktualne tendencje i oczekiwania kandydatów,
- planuje działania w zakresie rozwijania zainteresowań, talentów i zdolności uczniów,
- współpracuje z liderem szkolnego zespołu ds. wspierania uzdolnień,
- stwarza warunki umożliwiające nauczycielom pogłębianie wiedzy w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (organizacja szkoleń wew. i zew.),
- zapewnia optymalne warunki do pracy z uczniem zdolnym,
- motywuje nauczycieli do pracy z uczniem uzdolnionym,
- wspiera innowacje edukacyjne,
- zatwierdza plan zajęć nadobowiązkowych i pozalekcyjnych - zgodny z oczekiwaniami uczniów i rodziców,
- promuje i nagradza sukcesy uczniów i nauczycieli,
- informuje społeczność szkolną o działaniach szkoły w zakresie wspierania uzdolnień,
- współpracuje z organem prowadzącym szkołę, z rodzicami, środowiskiem i instytucjami wspomagającymi pracę szkoły w zakresie planowania i organizowania działań wspierających uzdolnienia,
- pozyskuje fundusze na działania związane ze wspieraniem uzdolnień,

- zapewnia optymalne warunki do realizacji Szkolnego Programu Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień.

Zadania lidera Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień

- propaguje idę wspierania uzdolnień,
- utrzymuje stały kontakt z Dolnośląskim Centrum Wspierania Uzdolnień,
- współpracuje z dyrektorem szkoły i radą rodziców,
- uczestniczy w szkoleniach i konferencjach dotyczących wspierania uzdolnień,
- prowadzi szkolenia rady pedagogicznej,
- koordynuje i dokumentuje pracę Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień,
- opracowuje projekt Szkolnego Programu Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień,
- współpracuje ze wszystkimi podmiotami realizującymi Program,
- przekazuje radzie pedagogicznej informacje z zakresu wspierania uzdolnień oraz uzgadnia tematykę szkoleń,
- współpracuje z SORE,
- współpracuje z administratorem szkolnej strony internetowej i konta na portalu społecznościowym,
- przygotowuje informacje dla uczniów i rodziców,
- współpracuje z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia,
- współpracuje z instytucjami wspierającymi uzdolnienia.

Zadania Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień (SZWU)

- opracowuje procedury identyfikacji i diagnozowania uzdolnień i zainteresowań uczniów,
- opracowuje i gromadzi narzędzia do rozpoznawania uzdolnień i zainteresowań,
- aktualizuje dokumenty wewnątrzszkolne w zakresie zapisów dotyczących wspierania uzdolnień,
- opracowuje sposoby dokumentowania wyników diagnoz i osiągnięć uczniów,
- okresowo analizuje wyniki przeprowadzanych diagnoz,
- ustala harmonogram działań szkoły w zakresie wspierania uzdolnień na dany rok szkolny **[załącznik nr 10]**,

- tworzy ofertę zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych zgodną z zainteresowaniami uczniów i oczekiwaniami rodziców,
- tworzy szkolną bazę projektów edukacyjnych, konkursów i olimpiad,
- analizuje formy i metody pracy z uczniem zdolnym,
- wdraża skuteczne formy i metody pracy z uczniem,
- opracowuje system wspierania i nagradzania uczniów i ich opiekunów,
- uczestniczy w szkoleniach z zakresu wspierania uzdolnień,
- tworzy szkolnej bazy wiedzy na temat wspierania uzdolnień,
- wspiera nauczycieli w zakresie diagnozowania uczniów i pracy z nimi,
- dokumentuje sukcesy i osiągnięcia uczniów,
- monitoruje przebieg realizacji programu i dokonuje okresowej ewaluacji,
- modyfikuje programu.

Zadania wychowawcy

- informuje uczniów i rodziców o programie,
- zbiera informacje na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów (analiza dokumentów, wywiad, testy diagnostyczne),
- prowadzi Indywidualną Kartę Ucznia (IKU),
- informuje uczniów i rodziców o wynikach diagnoz i osiągnięciach uczniów,
- wspiera rozwój wychowanków,
- współpracuje z nauczycielami przedmiotu, pedagogiem oraz rodzicami,
- współpracuje z SZWU,
- przewodniczy zespołowi nauczycieli uczących w danej klasie i organizuje różne formy pomocy wychowankom (w tym – nadzoruje realizację IPETów),
- występuje z wnioskiem do dyrektora o przyznanie stypendiów uczniom szczególnie uzdolnionym i osiągającym znaczące sukcesy,
- gromadzi informacje na temat losów absolwentów.

Rola i zadania nauczyciela przedmiotu

- współpracuje z SZWU,
- diagnozuje uczniów pod kątem uzdolnień kierunkowych,
- informuje uczniów i rodziców o wynikach diagnoz i możliwościach

rozwoju w danej dziedzinie,
- indywidualizuje wymagania edukacyjne,
- współtworzy Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i realizuje go,
- stosuje najskuteczniejsze formy i metody pracy z uczniem zdolnym,
- motywuje uczniów do udziału w konkursach, zawodach i olimpiadach przedmiotowych,
- organizuje zajęcia pozalekcyjne dla uczniów uzdolnionych i zainteresowanych przedmiotem,
- **jest opiekunem ucznia uzdolnionego kierunkowo,**
- zachęca do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- realizuje na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych IPN lub indywidualny program pracy z uczniem uzdolnionym,
- wspiera uczniów mających trudności w nauce przedmiotu,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem i rodzicami,
- przekazuje wychowawcom udokumentowane informacje o sukcesach uczniów,
- współpracuje z instytucjami wspierającymi edukację szkolną,
- uczestniczy w szkoleniach podnoszących efektywność nauczania.

Zadania opiekuna Interaktywnego Centrum Nauki

- współpracuje z SZWU,
- prowadzi koło naukowe dla liderów ICN i zainteresowanych uczniów,
- organizuje pokazy naukowe dla uczniów naszej szkoły oraz innych szkół wspierających uzdolnienia,
- promuje ICN w środowisku lokalnym,
- współpracuje z instytucjami naukowymi i edukacyjnymi.

Zadania pedagoga szkolnego

- współpracuje z SZWU,
- uczestniczy w diagnozowaniu uzdolnień,
- obejmuje opieką uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,

- prowadzi zajęcia rewalidacyjne dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- wspiera uczniów z trudnościami w nauce i zachowaniu,
- prowadzi doradztwo dla nauczycieli i rodziców uczniów zdolnych,
- współpracuje z wychowawcami,
- prowadzi zajęcia z zakresu skutecznych metod uczenia się,
- współpracuje z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,
- organizuje warsztaty rozwojowe dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- udziela informacji na temat zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
- wskazuje różne możliwości rozwijania zainteresowań,
- prowadzi doradztwo edukacyjne i zawodowe,
- organizuje pomoc psychologiczno- pedagogiczną,
- analizuje losy absolwentów.

Zadania nauczyciela bibliotekarza

- współpracuje z SZWU, wychowawcami i nauczycielami przedmiotu,
- rozbudza zainteresowania czytelnicze,
- wspiera uczniów w przygotowaniu do matury, konkursów, olimpiad,
- prenumeruje prasę młodzieżową i popularnonaukową,
- gromadzi literaturę naukową odpowiadającą zapotrzebowaniu uczniów i nauczycieli,
- gromadzi literaturę metodyczna dotyczącą pracy z uczniem zdolnym,
- udziela informacji źródłowych,
- współpracuje z Biblioteką Pedagogiczną, placówkami naukowymi i kulturalnymi.

Zadania Samorządu Uczniowskiego

- współpracuje z dyrektorem i nauczycielami w zakresie bezpieczeństwa i przyjaznej atmosfery w szkole,

- współtworzy ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- podejmuje działania wspierające i promujące uczniów zdolnych (np. festiwal nauki, Szkolny Festiwal Talentów, wolontariat naukowy).

Zadania Rady Pedagogicznej

- współpracuje z liderem SZWU,
- wnioskuje o wprowadzenie zmian do Szkolnego Programu Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień,
- decyduje o nominacjach do nagród, wyróżnień i stypendiów,
- rozwija swoje kompetencje w zakresie wspierania uzdolnień i zainteresowań uczniów.

Zadania Rady Rodziców

- współpracuje z SZWU,
- współtworzy koncepcję pracy szkoły,
- opiniuje szkolny program wspierania uzdolnień,
- pozyskuje środki na działania wspierające uzdolnienia,
- przyznaje stypendia uczniom odnoszącym sukcesy,
- wspiera materialnie uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji.

VIII. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

Szkoła ściśle współpracuje z rodzicami. Dzięki rodzicom możemy organizować zajęcia pozaszkolne (wycieczki klasowe i edukacyjne, warsztaty naukowe i rozwojowe, wyjazdy na konkursy i olimpiady), wzbogacać bazę dydaktyczną, wspierać finansowo uczniów uzdolnionych i znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Rodzice wspierają działania szkoły w zakresie utrzymania wysokiej frekwencji na zajęciach oraz motywują swoje dzieci do nauki i rozwijania zainteresowań, niejednokrotnie finansując zajęcia pozaszkolne. Szkoła stara się spełniać oczekiwania rodziców w zakresie rozwijania zainteresowań i zdolności uczniów.

Środowisko lokalne w szerokim zakresie wspiera działania szkoły w obszarze wspierania uzdolnień i rozwijania zainteresowań uczniów:

- **Starostwo Powiatowe w Bolesławcu (organ prowadzący szkołę)**
  - współpraca w zakresie realizacji potrzeb uczniów niepełnosprawnych,
  -współfinansowanie szczególnych wydarzeń szkolnych (np. obchody 50-lecia szkoły),
  - współpraca w zakresie realizacji projektów edukacyjnych w szkole.

- **Urząd Miasta**
  - współpraca w zakresie realizacji Programu Rządowego „Wyprawka szkolna" (refundacja zakupu podręczników) i innej pomocy materialnej,
  - współpraca w zakresie promocji miasta.
- **Powiatowe Centrum Edukacji I Kształcenia Kadr**
  - współpraca w zakresie tworzenia oferty konkursów dla uczniów i szkoleń dla nauczycieli,
  - korzystanie przez uczniów z Bursy Szkolnej.
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**
  - współpraca w zakresie identyfikacji uzdolnień oraz trudności edukacyjnych uczniów,
  - organizacja konsultacji i spotkań ze specjalistami poradni dla uczniów i nauczycieli,
  - współpraca w zakresie wspierania i edukacji rodziców,
  - przekazywanie wyników badań ankietowych i podejmowanie wspólnych działań profilaktycznych.

- **Bolesławiecki Ośrodek Kultury i Młodzieżowy Ośrodek Kultury**
  - wykorzystanie bogatej oferty zajęć do planowania zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
  - wspólne działania na rzecz rozwijania i promocji talentów (konkursy, koncerty, wystawy),
  - uczniowie pasjonujący się sztuką filmową współtworzą DKF działający przy BOK.
- **Kino, Teatr Stary i Muzeum Ceramiki**

- wykorzystanie projektów edukacyjnych realizowanych w tych instytucjach do wzbogacenia oferty szkoły w zakresie przedmiotów humanistycznych,
- szkolne koło teatralne wystawia przedstawienia na scenie Teatru Starego.

- **MBP – *Centrum Wiedzy* i Biblioteka Pedagogiczna**
  - młodzież korzysta z bogatego księgozbioru i oferty kulturalnej,
  - współorganizacja konferencji i spotkań dla nauczycieli.
- **Państwowa Szkoła Muzyczna**
  - wykorzystanie oferty PSM do planowania zajęć pozaszkolnych,
  - organizacja koncertów uczniów Szkoły Muzycznej w naszej szkole.

- W rozwijaniu zainteresowań artystycznych naszych uczniów wspierają nas **lokalni artyści i pisarze.** W szkolnej Galerii im. M. Twerda organizowane są wystawy artystyczne i spotkania z twórcami.

- **Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu**
  - nasi uczniowie organizują dla uczniów szkoły specjalnej imprezy okolicznościowe (Andrzejki, Mikołajki) oraz przedstawienia teatralne,
  - młodzież zainteresowana pedagogiką ma okazję sprawdzić swoje predyspozycje do pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- **Szkoły podstawowe i przedszkole**
  - szkoła współpracuje z innymi placówkami edukacyjnymi, organizując konkursy i pokazy naukowe dla szkół podstawowych oraz prowadząc edukację czytelniczą i teatralną w Przedszkolu nr 7 (czytanie i przedstawianie bajek).
- **Miejski Klub Sportowy i Bolesławieckie Towarzystwo Siatkarskie**
  - wykorzystanie oferty klubów w pracy z uczniami zainteresowanymi rozwojem sportowym,
  - wspólne treningi naszych uczniów i członków klubów jako przygotowanie do zawodów.

- **Klub Tańca**

  - wzbogacenie form lekcji wychowania fizycznego zajęciami tanecznymi prowadzonymi przez założycielkę klubu,
  - kierowanie na profesjonalne zajęcia taneczne chętnych uczniów.

- **Wyższe uczelnie**
  - wykorzystanie programu Dolnośląskiego Festiwalu Nauki do wzbogacenia oferty zajęć pozaszkolnych,
  - wykłady popularnonaukowe na uczelniach oraz zajęcia w *Studium Talent* na Politechnice Wrocławskiej jako dodatkowa forma przygotowania do konkursów i egzaminów maturalnych,
  - współpraca w zakresie doradztwa edukacyjnego (prezentacje uczelni w szkole, udział w dniach otwartych),
  - spotkania i warsztaty rozwojowe organizowane w szkole przez przedstawicieli uczelni (np. Uniwersytet SWPS Wrocław) jako wzbogacenie szkolnej oferty profilaktycznej i zajęć rozwijających,
  - patronat Instytutu Filologii Słowiańskiej nad szkolnymi projektami związanymi z bałkańskimi korzeniami mieszkańców Bolesławca i okolic.

Ponadto szkoła współpracuje z organizacjami społecznymi (np. PCK, Caritas), organizując akcje charytatywne z udziałem szkolnych wolontariuszy.

Współpracujemy z **fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz młodzieży niepełnosprawnej (**np. Stowarzyszenie *Twoje Nowe Możliwości*) – dzięki tej współpracy możemy poszerzyć ofertę dla uczniów niepełnosprawnych.

W doradztwie edukacyjnym i zawodowym wspierają nas wyższe uczelnie – Wyższa Szkoła Bankowa udostępnia test predyspozycji zawodowych.

IX. Przewidywane rezultaty

Program systematyzuje działania szkoły w zakresie wspierania uzdolnień. Jego realizacja przyczyni się do podniesienia jakości pracy szkoły i twórczej aktywności uczniów i nauczycieli.

Uczeń:

- zna swoje zainteresowania i predyspozycje,
- w procesie uczenia się wykorzystuje wiedzę na temat swojego stylu uczenia się, dominacji półkulowej i rodzaju inteligencji,
- rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia,
- bierze udział w konkursach, olimpiadach i zawodach, osiągając sukcesy na miarę swoich możliwości,
- umie prezentować efekty swojej pracy,
- kreatywnie podchodzi do rozwiązywania problemów,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i wykazuje aktywność w zdobywaniu wiedzy,
- efektywnie współdziała w zespole,
- chętnie korzysta z zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- korzysta z pomocy psychologiczno- pedagogicznej, jeśli jest to wskazane,
- uzyskuje wyższe wyniki w nauce,
- rozwija swoje umiejętności społeczne, działając na rzecz klasy, szkoły lub środowiska,
- ma ugruntowane poczucie własnej wartości,
- świadomie wybiera kierunek dalszej edukacji.

Szkoła:

- systematyczny wzrost liczby uczniów biorących udział w konkursach i zawodach,
- systematyczny wzrost liczby laureatów i finalistów konkursów i olimpiad oraz zwycięzców zawodów sportowych,
- wysokie wyniki egzaminu maturalnego,
- duża popularności szkoły w środowisku lokalnym,
- nowoczesne metody pracy z uczniem zdolnym,
- zindywidualizowanie procesu dydaktycznego,
- systematyczne wspieranie ucznia w rozwoju,
- oferta edukacyjna szkoły zgodna z potrzebami uczniów i oczekiwaniami rodziców,
- wysokie, systematycznie podwyższane kompetencje nauczycieli,
- systematyczny wzrost zainteresowania rodziców działalnością szkoły,

- różnorodne formy wymiany doświadczeń dotyczących wspierania uzdolnień,
- systematyczne prezentowanie sukcesów i talentów uczniów w szkole i środowisku lokalnym.

X. Zasady monitorowania programu i formy ewaluacji:

Ewaluacja programu będzie przeprowadzana na dwóch płaszczyznach:

1. Ocena osiągnięć uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach dokonana na podstawie analizy IKU i sprawozdania wychowawców.
2. Ocena realizacji programu dokonana przez uczniów i rodziców oraz nauczycieli dokonana na podstawie ankiet i rozmów.

Szkolny Zespół Wspierania Uzdolnień dokonuje analizy całej dokumentacji związanej z realizacją programu.

Roczny harmonogram ewaluacji programu:

Formy ewaluacji	**Termin realizacji**	**Osoby odpowiedzialne**
1.Analiza wyników wstępnych testów diagnozujących zainteresowania i uzdolnienia.	październik	Wychowawcy klas I Lider SZWU
2.Analiza wyników diagnoz kierunkowych.	listopad	Nauczyciele przedmiotu
3. Analiza wyników testów dodatkowych diagnozujących predyspozycje i uzdolnienia kierunkowe.	styczeń	Nauczyciele przedmiotu,

4. Analiza wyników próbnych matur.	styczeń/ luty	Nauczyciele przedmiotu
5. Analiza uczestnictwa uczniów w zawodach, konkursach i olimpiadach.	luty	Lider SZWU
6. Ankieta końcowa oceniająca realizację programu dla uczniów, nauczycieli i rodziców.	maj/ czerwiec	Lider SZWU
7. Analiza wyników konkursów, olimpiad i zawodów oraz wyników nauczania.	czerwiec	Lider SZWU
8. Analiza wyników matur.	sierpień	Przewodniczący zespołów przedmiotowych
9. Modyfikacja programu	**wg potrzeb**	Lider SZWU

XI. Wykaz aktów prawnych

Wykaz obecnie obowiązujących aktów prawnych dotyczących wspierania uzdolnień:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019 poz. 373).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 poz. 1569).
5. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki artystyczne (Dz.U. 2012 poz. 999).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017 poz. 1578).

XII. Załączniki

1. Karta IKU
2. Ankieta zainteresowań
3. Test Inteligencji Wielorakiej i klucz
4. Test określający styl uczenia się
5. Test na półkulowość
6. Test predyspozycji zawodowych
7. Procedura ITN
8. Procedura pracy z uczniem uzdolnionym
9. Karta Olimpijczyka
10. Harmonogram wspierania uzdolnień